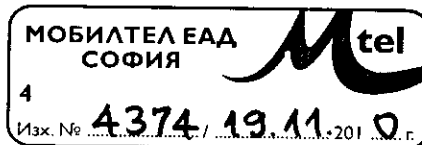

ТОВА Е ТВОЯТ ГЛАС.

**ДО
Д-Р ВЕСЕЛИН БОЖКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА
СЪОБЩЕНИЯТА**

**СОФИЯ 1000
ул. "Гурко" № 6**

12-01-6773
19.11.10

Относно: Обществено обсъждане на проект на решение и анализ на пазара на предоставяне на (физически) достъп на едро до мрежова инфраструктура (включително пълен и съвместен необвързан достъп) в определено местоположение и на пазара на широколентов достъп на едро

УВАЖАЕМИ Д-Р БОЖКОВ,

Във връзка с откритата с решение № 1119 от 18.10.2010 г. на Комисията за регулиране на съобщенията процедура по обществено обсъждане на проект на решение и анализ на пазара на предоставяне на (физически) достъп на едро до мрежова инфраструктура (включително пълен и съвместен необвързан достъп) в определено местоположение и на пазара на широколентов достъп на едро, представям становището на „Мобилтел“ ЕАД.

Приложение: Съгласно текста

С УВАЖЕНИЕ:

Искра Кусева
Пълномощник на
Изпълнителните директори на
„Мобилтел“ ЕАД

**СТАНОВИЩЕ НА „МОБИЛТЕЛ” ЕАД ПО ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ И АНАЛИЗ
НА ПАЗАРА НА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА (ФИЗИЧЕСКИ) ДОСТЪП НА ЕДРО ДО
МРЕЖОВА ИНФРАСТРУКТУРА (ВКЛЮЧИТЕЛНО ПЪЛЕН И СЪВМЕСТЕН
НЕОБВЪРЗАН ДОСТЪП) В ОПРЕДЕЛЕНО МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ И НА
ПАЗАРА НА ШИРОКОЛЕНТОВ ДОСТЪП НА ЕДРО**

С Решение № 1119 от 18.10.2010 г. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС/ Комисията) откри процедура по общественно обсъждане на Проект на решение за определяне на пазара на предоставяне на (физически) достъп на едро до мрежова инфраструктура (включително самостоятелен и съвместен необвързан достъп) и пазара на предоставяне на широколентов достъп на едро като съответни пазари, подлежащи на *ex ante* регулиране („Решението”).

Проектът на Решение относно определяне, анализ и оценка на съответните пазари, включително предложените специфични задължения, които да бъдат наложени на предприятието със значително въздействие, създават предпоставки за осигуряване на условия за развитие на ефективна конкуренция в Република България Възприетият от Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) регулаторен подход отчита практиката в останалите държави-членки на Европейския Съюз (ЕС) при отчитане на националните характеристики и специфики. В същото време, използването на услуги за широколентов достъп на данни от крайни потребители в страната е значително под средните стойности за територията на общността (като България е на последно място сред останалите държави-членки на ЕС по показателя „достъп до Интернет в домакинствата), което несъмнено е отражение и на установените от комисията конкурентни проблеми на съответните пазари на едро.

В тази връзка представяме на вашето внимание становище на „Мобилтел” ЕАД (Мобилтел), съдържащо коментари и предложения по Решението и Приложението към него.

I. Принципни коментари

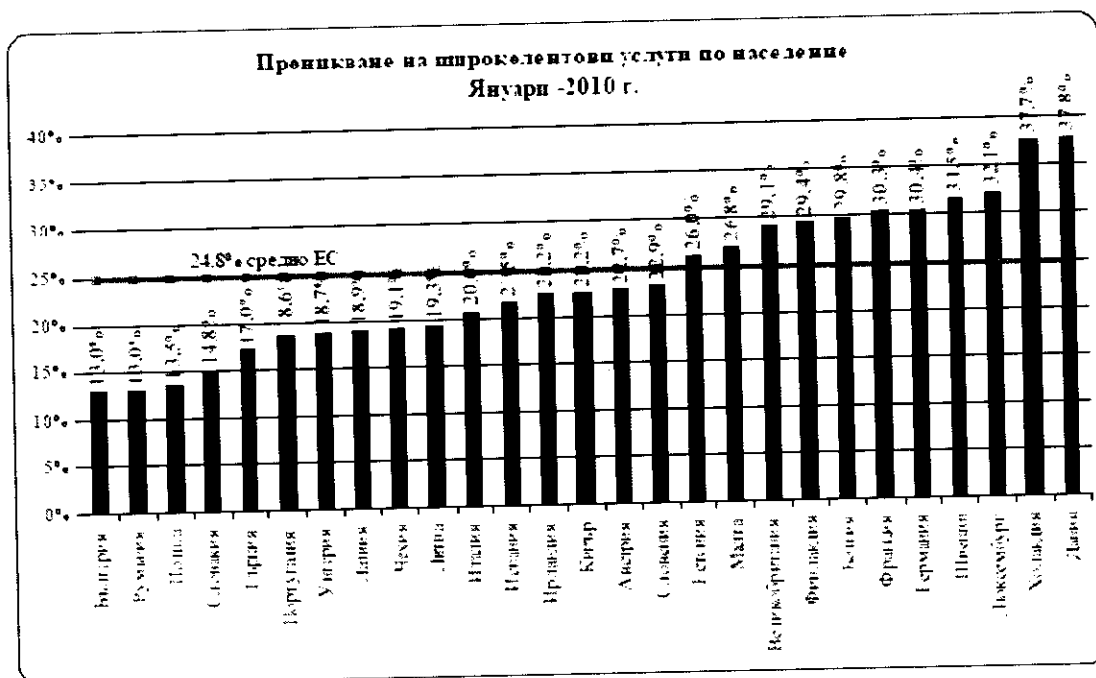
1. Относно допуснатото от КРС забавяне при извършване на пазарен анализ

С Решение № 2364 от 03.12.2008 г. КРС откри процедура на общественно обсъждане на изготвен проект на анализ на пазара на предоставяне на (физически) достъп на едро до мрежова инфраструктура (включително пълен и съвместен необвързан достъп) в определено местоположение и на пазара на предоставяне на широколентов достъп на едро. Впоследствие, КРС провежда ново общественно обсъждане, открито с Решение № 767 от 23.07.2009 г. на комисията, на изменен и допълнен проект на анализ. В този проект са отразени постъпилите становища в рамките на обсъждането, открито с Решение № 2364 от 03.12.2008 г.

След анализ на постъпилите становища от обсъждането, открито с Решение № 767 от 23.07.2009 г., КРС установява необходимост от изготвянето на нов проект, който предполага и ново общественно обсъждане. Като основна причина за изготвянето на нов проект на анализ е посочено обстоятелството, че предходният анализ на КРС бе основан на данни, актуални към края на 2007 г. На практика, от периода на приемане на

първоначалния пазарен анализ до настоящия момент е изтекъл период от две години. Съгласно чл. 151 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), комисията периодично на всеки две години, анализира и определя пазарите на обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги и установява наличието или липсата на ефективна конкуренция. Във всички публикувани за обществено обсъждане предходни проекти на анализ на предоставяне на (физически) достъп на едро до мрежова инфраструктура (включително самостоятелен и съвместен необвързан достъп) и пазара на предоставяне на ширококолов достъп на едро като съответни пазари, КРС достига до извода че съответните пазари подлежат на ех апте регулиране, че на съответните пазари липсва ефективна конкуренция и определя едно единствено предприятие като предприятие със значително пазарно въздействие – „Българска телекомуникационна компания” АД (БТК/ историческото предприятие). Забавянето от две години, което представлява един пълен период за действие на извършен пазарен анализ, в действителност доведе до влошаване на състоянието на пазара и укрепване на значителното въздействие на БТК.

Същевременно, от приложението към Решението е видно, че България все още е на последно място в ЕС по показателя „достъп до интернет в домакинствата”. Нивото на проникване на ширококолов достъп в България към началото на 2010 г. е 13% при 24,8% средно ниво за ЕС, което отрежда последно място по този показател на страната.

Източник: 15-ти доклад на ЕК за напредъка на единния европейски пазар на електронни съобщения през 2009 година

Независимо от изложеното по-горе, с настоящото решение, КРС не налага пълния набор от възможни задължения на БТК, оставя в сила задължения, действащи от 2006 г., отменя задължения, които към момента са наложени на БТК, налага по-леки задължения в сравнение с предвижданите с предходните проекти на пазарни анализи и оставя голяма част от специфичните задължения за уточнение в следващи процедури за обществено обсъждане (напр. процедурата по одобрение на типово предложение за

необвързан достъп), което води до допълнително забавяне на ефективното прилагане на задълженията.

2. Относно определяне на пазара на предоставяне на (физически) достъп на едро до мрежова инфраструктура (включително самостоятелен и съвместен необвързан достъп)

2.1. Относно изключване на кули и други съоръжения

По отношение на използването и отдаването под наем на друга пасивна инфраструктура – кули и други съоръжения, КРС отбелязва, че БТК е уведомило комисията за сключването на 20.08.2010 г. на сделка по прехвърляне на активи и пасиви на Национално управление „Радио и телевизионни станции” (НУРТС), собственост на БТК, на дружеството „НУРТС България” ЕАД. От информацията е видно, че всички обекти, собственост на поделението на БТК, чрез които се предоставят услуги за съвместно ползване и/или за собствени нужди, се прехвърлят на „НУРТС България” ЕАД.

Във връзка с полученото уведомление, с писмо, изх. № 04-04-514 от 27.09.2010 г. КРС е изискала от БТК да предостави информация относно съоръженията, останали в собственост на БТК и тези, прехвърлени към „НУРТС България” ЕАД. От останалите в собственост на БТК съоръжения, 23% могат да бъдат ползвани съвместно с други предприятия. Това дава основание на комисията да изключи от обхвата на пазара достъпа до кули и съоръжения.

Същевременно, в приложението към Решение № 767 от 23.07.2009 г. на комисията достига до извод, че *„достъпът до пасивната (физическата) инфраструктура, и особено до тази на историческото предприятие (вкл. сгради, канали, шахти, кули, мачти и др.) е от огромно значение от регулаторна гледна точка за осигуряването на ефективна конкуренция както на пазара на дребно на услуги за широколентов достъп, така и като цяло с цел предоставяне на електронни съобщителни услуги на крайни потребители. Той позволява на предприятията, предоставящи широколентови и други обществени електронни съобщителни услуги безпроблемно да достигат до крайните потребители, използвайки срещу заплащане изградените вече мрежови съоръжения на историческото предприятие... По отношение на използването и отдаването под наем на друга пасивна инфраструктура – кули, мачти, технологични помещения и други съоръжения, анализът на данните показва, че „БТК” АД е предприятието с най-много такива съоръжения - XXX бр. (търговска тайна), което е около 5 пъти повече от съоръженията от този тип, собственост на всички останали предприятия, предоставящи електронни съобщения. В допълнение към това, историческото предприятие отдава под наем всичките си съоръжения от този тип, докато само 50% от съоръжения, собственост на други предприятия се отдават под наем.”*

Със свое Решение № 721 от 10.05.2007 г., по реда на ЗД (отм.), КРС е одобрила Общи условия за съвместно ползване на помещения, съоръжение и кули и Общи условия за ползване на подземната канална мрежа на БТК. Посоченото решение на КРС е потвърдено с окончателно решение на петчленен състав на ВАС и е в сила, считано от 09.07.2009 г. Ценовите условия, при които БТК предоставя съвместно ползване, се регулират от КРС. Предприятието е длъжно да определя цените за услугите по

съвместно ползване като разходоориентиран, спазвайки принципите на прозрачност и равнопоставеност и отчитат и следните елементи:

1. първоначална цена, покриваща разходите по физическото осъществяване на съвместното ползване;
2. цени, покриващи разходите по текущото поддържане на съоръженията и помещенията.

БТК има задължение да доказва разходоориентираност на цените на тези услуги въз основа на одобрената от КРС система за определяне на разходите. При поискване от КРС, предприятието има задължение да доказва за период не по-малък от шест месеца разходоориентираността на вече съгласувани цени като представя данни за разходите, получени при прилагане на одобрената от КРС Система.

Същевременно, при справка в официалната интернет страница на Търговския регистър е видно, че кулите и други съоръжения, предоставяни от БТК за съвместно ползване са прехвърлени на НУРТС България ЕАД като търговско предприятие. Прехвърлянето на търговско предприятие съгласно чл. 15 от Търговския закон се осъществява като съвкупност от права и задължения. Същото е видно и от чл. 1.4 от Договора между БТК и НУРТС България ЕАД, публикуван на официалната интернет страница на Търговския регистър. При тази ситуация, всички договори, сключени между БТК и други предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги са изцяло или частично прехвърлени на НУРТС България ЕАД. В приложението към Решението е посочено, че:

„КРС отчита обстоятелството, че към настоящия момент все още може да има сключени и действащи договори за съвместно ползване, по които страна е БТК. В тази връзка КРС счита, че следва да бъде определен преходен период от шест месеца, в рамките на който страните следва да уредят взаимоотношенията си във връзка с реализиране на съвместното ползване. До изтичане на този срок БТК няма право да прекратява сключените договори, както и да изменя условията, спрямо одобрените от КРС Общи условия за съвместно ползване на помещения, съоръжения и кули, освен при постигане на договореност между страните.“

Във връзка с изложеното се поставят следните въпроси:

1. При определяне на задължението КРС отчита ли, че по-голяма част от обектите за съвместно ползване са прехвърлени на НУРТС България ЕАД, съответно НУРТС България ЕАД е заместило БТК като страна по индивидуалните договори за тяхното ползване. Във връзка с това, само обектите, които са останали собственост на БТК ли има предвид комисията? В случай че няма предвид само тези обекти, как ще бъде осъществен контрол върху НУРТС България ЕАД предвид факта, че НУРТС България не е предприятие със значително въздействие?
2. Счита ли КРС, че БТК следва да има право да прекратява без основание сключени индивидуални договори след изтичане на определения от комисията срок?
3. Счита ли КРС, че БТК следва да има право да изменя едностранно сключени индивидуални договори след изтичане на определения от комисията срок?

4. Счита ли КРС, че НУРТС България ЕАД има право да прекратява без основание или да променя условията по сключени индивидуални договори, които са преминали по силата на прехвърлителната сделка?
5. Счита ли КРС, че задълженията на БТК да определя цените за услугите по съвместно ползване като разходоориентирани са преминали върху НУРТС България ЕАД като част от прехвърлителната сделка или са отпаднали като наложени на конкретен правен субект с индивидуален административен акт? В случай на положителен отговор как КРС ще упражнява контрол за спазването на тези задължения при липса на система за определяне на разходите?

Същевременно, след справка в официалната страница на търговския регистър се установява, че съгласно Уведомление с изх. № УВР-1060 по КЗК 320/2010 г. от 22.06.2010 г. от Комисията за защита на конкуренцията, сделката между БТК и „НУРТС България“ ЕАД не попада в обхвата на чл. 24, ал. 1 от ЗЗК, както и че „НУРТС България“ ЕАД е създадено като съвместно предприятие между Манселорд Лимитид и БТК. Представляващият на БТК е член на съвета на директорите на „НУРТС България“ ЕАД. В тази връзка, съгласно § 1 от Допълнителните разпоредби на Търговския закон "Свързани лица" са:

1. съпрузите, роднините по права линия - без ограничения, по съребрена линия - до четвърта степен включително, и роднините по сватовство - до трета степен включително;
2. работодател и работник;
3. **лицата, едното от които участва в управлението на дружеството на другото;**
4. съдружниците;
5. **дружество и лице, което притежава повече от 5 на сто от дяловете и акциите, издадени с право на глас в дружеството;**
6. лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице;
7. лицата, които съвместно контролират пряко или косвено трето лице;
8. лицата, едното от които е търговски представител на другото;
9. лицата, едното от които е направило дарение в полза на другото.

Във връзка с изложеното се поставят още няколко въпроса:

1. Счита ли КРС, че БТК и „НУРТС България“ ЕАД са свързани лица?
2. Счита ли КРС, че е осигурила предпоставки едно съществено съоръжение, което е от изключителна важност за предоставяне на електронни съобщителни услуги в страната и чието дублиране е невъзможно, да се използва съобразно принципите на чл. 4 от ЗЕС с оглед насърчаване на конкуренцията?
3. Счита ли КРС, че „НУРТС България“ ЕАД ще предоставя на останалите предприятия в страната равнопоставени условия при ползване на кули и съоръжения, каквито предоставя на свързани лица, при липсата на регулаторни задължения?
4. Счита ли КРС, че при обратно изкупуване на търговското предприятие НУРТС от страна на БТК след приемане на настоящия пазарния анализ, КРС ще има възможност за осигуряване на условия за ефективна конкуренция без извършване на пазарен анализ?

2.2. КРС включва в обхвата на пазара всички кабелни мрежови технологии (включително оптични), които позволяват предоставяне на достъп до мрежова инфраструктура в определено местоположение, еквивалентен на самостоятелния или съвместен необвързан достъп, предоставян чрез усукана метална двойка, включително NGA мрежи с влакнесто – оптична инфраструктура. По този начин, комисията осигурява съответствие с по-широката дефиниция за абонатна линия по чл. 1 (е) от Директивата за достъп, имплементирана в параграф 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ЗЕС. Мобилтел изразява принципната си подкрепа за подобно определяне на пазара доколкото е недвусмислено предвидено от КРС, че включването на влакнесто-оптични мрежи може да има предвид единствено мрежите на предприятия, които имат възможност за осигуряване на необвързан достъп до абонатна линия, а не принципното включване на опорни оптични мрежи, които не осигуряват абонатен достъп. Мобилтел счита, че това тълкуване е вложено от КРС, тъй като то отразява смисъла на Обяснителната записка на ЕК към Препоръката за съответните пазари, подлежащи на ex ante регулиране, която взема за отправна точка предоставянето на абонатен достъп, а не на достъп по принцип. Това отговаря и на целта на регулиране на пазарите на едро, за да се осигурят условия за ефективна конкуренция на пазарите на дребно. Същата идея е заложена и при дефинирането на понятието за абонатна линия.

II. Предложения по Раздел А от Решението

1. Съгласно т. 1.2 на Раздел А от Решението, КРС налага задължение на БТК, както следва:

„1.2. предоставяне на други предприятия, предоставящи електронни съобщителни мрежи и/или услуги, на необвързан достъп до абонатна линия, както е определена в § 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения (ЗЕС), включително самостоятелно и съвместно ползване на достъп до абонатна линия и до междинна точка от абонатна линия и самостоятелно ползване на достъп до неактивна абонатна линия и до междинна точка от неактивна абонатна линия. Задължението на „Българска телекомуникационна компания“ АД да предоставя самостоятелно ползване на достъп до неактивна абонатна линия и до междинна точка от неактивна абонатна линия ще се отнася само за случаите на наличие на вече изградена инфраструктура, осигуряваща абонатен достъп;”

Предлагаме уточнението, че задължението на БТК да предоставя самостоятелно ползване на достъп до неактивна абонатна линия и до междинна точка от неактивна абонатна линия ще се отнася само за случаите на наличие на вече изградена инфраструктура, осигуряваща абонатен достъп, да отпадне. Считаме, че допускане на подобно отклонение създава предпоставка за злоупотреба с права. На първо място, наличието на неактивна абонатна линия предполага изградена инфраструктура от страна на историческото предприятие, независимо, че последната не се използва. От друга гледна точка, в случай че всички абонатни линии от даден възел са неактивни, то възможно е БТК да е премахнала или да премахне с цел да не предоставя необвързан достъп, необходимите съоръжения, които осигуряват възможност за достъп до абонатните линии.

2. Съгласно т. 1.3 на Раздел А от Решението, КРС налага на БТК следното задължение:

„1.3. предоставяне на физическо съвместно разполагане, дистанционно и виртуално съвместно разполагане;”

От задължението е отпаднала възможността за предоставяне на други форми на съвместно ползване. Следва да се има предвид, че съгласно чл. 174, ал. 1, т. 6 от ЗЕС задължението за достъп включва възможни други форми на съвместно ползване. Мобилтел отчита, че КРС е определила възможни форми на съвместно разполагане в Решението. Същевременно, считаме, че законовата разпоредба предвижда по-голям обхват на задължението, който не следва да се ограничава. По този начин ще се осигурят предпоставки за по-гъвкаво изпълнение на задължението от страна на БТК. Мотивите за промяната са съгласно становището на БТК, представено в хода на общественото обсъждане открито с Решение № 767 от 23.07.2009 г. *„Според БТК, изразът „други форми на съвместно ползване на помещения и съоръжения” дава свобода всеки да определя начина на колокиране, било в помещения на БТК, или извън тях. БТК отбелязва, че при предоставяне на услугата Съвместно ползване на помещения и съоръжения (конкретно в сгради на БТК към момента,) тази услуга отговаря на определени технически изисквания по Типовото предложение, напр. резервирано хранване, климатизация, пожароизвестяване, контрол и наблюдение на достъпа, отчитане на консумираната електроенергия и др., които за да бъдат осигурени в случаите, когато клиентът избере „друга форма” на съвместно ползване на помещения и съоръжения, това непосилно и нерентабилно би увеличило разходите на БТК по предоставяне на услугата. Според БТК, задължението за непрекъсната поддръжка ще наложи присъствие на служителите на БТК, при всяка една повреда, а също така би дало възможност на външни за БТК лица да имат достъп до оборудване на предприятието.”* БТК не е изложила мотиви защо счита, че изпълнението на задължението е свързано с непосилно и нерентабилно увеличение на разходите, нито защо разглежда по различен начин изискването за отстраняване на повреди, когато се касае за съвместно разполагане за други форми на съвместно ползване. Не е уточнено по какво се различава предоставянето на достъп на трети лица при предоставяне на различните видове съвместно ползване и съвместно разполагане. **Предвид това, считаме, че в настоящата редакция на задължението, следва да се предвижда и възможност за други форми на съвместно ползване.**

3. Съгласно т. 1.5 на Раздел А на БТК е наложено задължения, както следва:

„1.5. предоставяне на тъмно влакно за пренос (backhaul) при необвързан достъп до абонатна линия и до междинна точка от абонатна линия. „Българска телекомуникационна компания” АД е задължено да осигури такъв достъп, когато липсва алтернативна възможност за осигуряване на достъп до съоръженията на „Българска телекомуникационна компания” АД, необходими за реализиране на услугата „backhaul”. Условието и сроковете на предоставяне на тъмно влакно следва да бъдат включени в Типовото предложение за необвързан достъп до абонатната линия. Ценовите условия за достъп до тъмно влакно се определят на базата на свободно търговско договаряне.”

Според становището на КРС, *„не е налице хипотеза на необосновано разширяване на нормативно определените услуги при необвързан достъп. Съгласно § 1, т. 6 от ДР (бел.авт. - § 1, т. 8 от ДР) на Наредба № 1 „Пренос (backhaul) при необвързан достъп” е*

услуга, даваща възможност на предприятието, което ползва необвързан достъп, да свърже свое съоръжение, разположено в помещение за съвместно разполагане в главния репартистор на селищната централа за нуждите на необвързания достъп, с друго свое съоръжение, разположено извън помещението на предприятието, предоставящо достъпа, което е част от собствената му мрежа, посредством оптичен кабел или друго преносно съоръжение на предприятието, което ползва необвързан достъп. Видно от посоченото предвиденото задължение за достъп до тъмно влакно, по своята същност, се явява начин за осигуряване на услугата backhaul, а не въвеждане на допълнителна услуга. Наемането на тъмно влакно от алтернативното предприятие е именно вид способ предприятието да осигури преносен капацитет с оглед да изгради свързането до своите съоръжения, разположени извън помещенията на БТК.” Предвид изложеното, не следва ценовите условия да са предмет на свободно търговско договаряне, а да са регулирани от КРС като част от задълженията на съответния пазар.

4. Съгласно т. 1.9.4 на Раздел А от Решението:

„1.9.4. „Българска телекомуникационна компания” АД се задължава да продължи предоставянето на услуги за необвързан достъп до абонатна линия и до междинна точка от абонатна линия в случаи на закриване и преместване на места с вече предоставен достъп на други предприятия. Заедно с уведомлението за закриване на места за достъп „Българска телекомуникационна компания” АД следва да предложи и алтернативна възможност на достъп. В случай, че промяната се реализира в рамките на минималния срок на договора, заинтересованото предприятие не дължи плащане на цената за откриване на новата точка на достъп. Условието и процедурите за изпълнение на това задължение следва да бъдат включени в обхвата на Типовото предложение за необвързан достъп до абонатната линия.”

От текста могат да бъдат направени следните изводи:

- КРС на практика допуска определянето на минимален срок за ползване на услугите от страна на БТК. Последното противоречи на изискването, предвидено от самата комисия, включването на други условия в Типовото предложение за необвързан достъп до абонатната линия, различни от определеното минимално съдържание, да не ограничава развитието на конкуренцията и/или да създава неравнопоставеност, както и да не внася неяснота при регламентиране на изискванията за реализиране на необвързан достъп до абонатната линия.
- КРС не държи сметка за това чия е инициативата за преместването, като дори в случаите, когато БТК инициира прекратяване на достъп след изтичане на минималния срок, предприятието ще бъде длъжно да заплаща нова еднократна цена.
- КРС не държи сметка, че еднократната цена следва да покрива разходите на БТК по смисъла на Решението. На практика, независимо, че предприятието е заплатило на БТК цена за откриване на достъпа, то ще бъде задължено да обезщети БТК за незапазване на минимален срок.
- КРС не предприема мерки да ограничи възможността на БТК да предвижда други плащания с обезщетителен характер за неспазване на минимален срок.
- КРС не предвижда задължение за БТК да отговаря в случай че договорът се прекратява по нейна инициатива дори и в минималния срок. Фактът че предприятието няма да дължи плащане на еднократна цена е ирелвантен,

тъй като не съществува сигурност дали предложените алтернативи ще са приемливи за предприятието.

Предвид изложеното, считаме че е необходимо изрично да се предвиди забрана за обвързване на минималния срок за ползване на услугите със задължение за плащане на други договорни неустойки от страна на предприятията (поради факта, че са платили еднократна цена) и да се задължи БТК във всички случаи на прекратяване на достъпа по нейна инициатива да не изисква заплащане на еднократна цена. Също така не е уточнено за какъв срок се задължава БТК да продължи предоставянето на услугата, като той трябва да съответства най-малко на минималния срок за уведомяване от една година. В т. 1.9.3 или т. 1.9.4 на Раздел А следва да се предвиди и как се осъществява уведомяването на останалите предприятия за предстоящо закриване или промяна.

5. От съдържанието на задължението за прозрачност са отпаднали редица елементи. Считаме, че е необходимо отново да бъдат включени в обхвата на информацията, най-малко следните данни:

„ места за достъп – посочване на населени места и точки, в които има възможност за реализиране на необвързан достъп, посочване на възможностите за физическо съвместно разполагане, дистанционно и виртуално съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване и възможностите за предоставяне на достъп до междинна точка от абонатната линия.”

Мобилтел счита, че без актуална информация относно местата за достъп, ползването на услугата не може да се осъществи и предприятията не биха могли да изготвят планове за бъдещо предоставяне на услугите.

III. Предложения по Раздел Б от Решението

1. Съгласно т. 1.4.2 на Раздел Б КРС налага на БТК следното задължение:

„1.4.2. При липса на физическа и техническа възможност за предоставяне на достъп до пряко трасе в подземната каналната мрежа между две заявени точки, „Българска телекомуникационна компания” АД се задължава да предостави достъп до алтернативно трасе между заявените точки. При определяне на алтернативно трасе „Българска телекомуникационна компания” АД следва да предложи най-краткото възможно трасе между исканите точки. При липса на такава възможност „Българска телекомуникационна компания” АД е задължено да предоставя информация за другите възможности за съвместно ползване. Когато липсва физическа и техническа възможност за предоставяне на достъп до пряко трасе, в отговора на подадената заявка „Българска телекомуникационна компания” АД е длъжно да предостави цялостната информация за всички възможности за предоставяне на заявената услуга.”

Считаме, че третото изречение следва да бъде изменено, както следва:

„При липса на такава възможност „Българска телекомуникационна компания” АД е задължено да предоставя информация за другите възможности за достъп.”

Предложението е редакционно и съответства на смисъла на задължението.

2. Като част от Типовото предложение за достъп до пасивна инфраструктура е предвидена следната информация:

„информация за организацията и трасетата на първичната и вторична подземна канална мрежа, включително географско разположение на елементите ѝ – канални тръби, защитни тръби, шахти, колектори и др.; информация за свободен капацитет в подземната канална мрежа; информация за алтернативни трасета в подземната канална мрежа в случай на липса на физическа и техническа възможност за предоставяне на достъп в заявено трасе; информация за заявки за трасета в каналната мрежа, които са в процес на обработка.“

Мобилтел счита, че тази информация следва да е обект на публикуване освен в Типовото предложение, и на официалната интернет страница на БТК, за да се осигури възможност за нейната периодична актуализация и достъп на заинтересованите предприятия до данните, с оглед установяване на техните бизнес планове. Информацията трябва да се актуализира на времеви интервал не по дълъг от три месеца. В противен случай, КРС следва да предвиди механизъм за актуализация на Типовото предложение за достъп до пасивна инфраструктура на определен максимален период.

3. По отношение на задълженията за ценови контрол

Във връзка с определените мерки за ценови контрол, следва да се има предвид че чрез определянето на ценовия модел на практика се предопределя начинът на полагане и видът кабел, който може да се полага. Същото се потвърждава и от Приложение № I към решение № 1220 /11.11.2010 г. на КРС. Съгласно дадените от Комисията задължителни указания, текстът на т. 3.2.2. от Общи условия за ползването на подземната канална мрежа на Българска Телекомуникационна Компания АД се допуска изтегляне без защитна тръба само на защитени с полиетиленова обвивка коаксиални и симетрични кабели.

Правилата за изграждане на електронни съобщителни мрежи и съоръженията към тях са уредени в НАРЕДБА № 17 от 3.06.2005 г. за правилата за изграждане на кабелни далекосъобщителни мрежи и съоръженията към тях, издадена на основание Закона за далекосъобщенията, във връзка с § 34, ал. 2. от преходните и заключителните разпоредби на Закона за електронните съобщения (Наредба 17).

Съгласно чл. 1 от Наредба 17, с нея се определят правилата за изграждане на нови далекосъобщителни мрежи, реконструкция на съществуващи далекосъобщителни мрежи и съоръженията към тях, включително изискванията за безопасност. В съответствие с чл. 5, ал. 2 във връзка с чл. 1 от Наредбата, изтеглянето на кабел в съществуваща канална мрежа се счита за строеж и съответно попада в приложното поле на Наредба № 17.

Чл. 14, ал. 2 от Наредба 17 посочва позволените начини на изграждане на подземни кабелни далекосъобщителни мрежи, като в т. 3 и т. 4 е предвидена алтернативна възможност за изграждане на мрежа чрез изтегляне на съобщителен кабел в защитна тръба и изтегляне на съобщителни кабели в канални тръби. Горепосочените разпоредби би следвало да се разглеждат и тълкуват в светлината на чл. 14, ал. 4 забраняващ “съвместно изтегляне на съобщителни кабели с дистанционно захранване и кабели без дистанционно захранване в една и съща канална тръба, освен ако единият не

е в допълнителна защитна тръба". По аргумент за противното, може да се направи извод, че когато кабелите са без дистанционно захранване, не е необходимо който и да е от двата кабела да бъде поставен в защитна тръба. От това може да се направят изводите, че, на първо място, оптичните кабели не следва да бъдат в защитна тръба, доколкото не се нуждаят от дистанционно захранване. На второ място, ал. 4 на чл. 14 се явява изключение, както е видно и систематично, от чл. 14, ал. 2, т. 3, в което е предвидено правилото, че съобщителни кабели могат да се изтеглят в канални тръби, без да е необходимо самите кабели да са в защитна тръба и без да е нужно да се заплаща за ползване на цялата канална тръба. Това е принципно положение, залегнало и в чл. 43 от Наредба 17, забраняващ изтегляне в една и съща тръба на съобщителен кабел и силнотокков или радио-транслационен кабел.

Освен това, следва да се отбележи, че чл. 14, ал. 4 не указва кой от съобщителните кабели – този с дистанционно захранване или този без дистанционно захранване, да бъде в защитна тръба. От гледна точка на целесъобразност, би било по-целесъобразно кабелите с дистанционно захранване да бъдат в защитна тръба, което би позволило в каналната мрежа да бъдат положени повече оптични кабели, тъй като няма да е нужно те да бъдат в защитни тръби. Чл. 15 от Наредба 17 изисква, при изграждане на нови подземни мрежи да се осигури възможност за бъдещото им развитие, както и за съвместно полагане на оптични кабели от други оператори.

Използването на тръби в каналната мрежа, без да е налице необходимост от това, на практика възпрепятства възможността за бъдещото развитие на мрежите и достъпа на повече оператори до нея, що се отнася до полагането на оптични кабели. Не на последно място, трябва да се изтъкне и обстоятелството, че новоизградената канална мрежа на БТК не позволява полагането на защитни тръби.

Не би следвало оптичните кабели да могат да бъдат полагани единствено в защитна тръба, ако:

1. Обвивката им е от вид, еквивалентен или сходен по произход на полиетиленовата обвивка на коаксиални и симетрични кабели и осигурява същата степен на изолация; или
2. Полагането на оптични кабели извън защитна тръба не нарушава по никакъв начин нормалното функциониране на останалите кабели, положени в същата канална тръба, включително, от гледна точка на електромагнитни смущения, опасност от късо съединение или токов удар;
3. Полагането на оптични кабели извън защитна тръба не пречи на нормалното функциониране на самите оптични влакна.

Предвид изложеното считаме, че КРС следва еднозначно да предвиди като част от ценовите ограничения и като част от Типовото предложение за ползване на каналната мрежа, че ползването на защитни тръби не е необходимо като задължително условие, без да се ограничава видът на кабелите до защитени с полиетиленова обвивка коаксиални и симетрични кабели.

IV. Предложения по Раздел В от Решението

1. Съгласно т. 1.3 на Раздел В КРС налага на БТК следното задължение:

„1.3. предоставяне на xDSL битстрийм достъп на други предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, включително до неактивни абонатни линии, както и независимо от наличието или липсата на действащ договор на крайния потребител с „Българска телекомуникационна компания“ АД или с друго предприятие, ползващо услугата отдаване на абонатни линии под наем на едро (WLR), за предоставяне на обществена гласова телефонна услуга по съответната линия (в нискочестотната лента). Задължението на „Българска телекомуникационна компания“ АД да предоставя xDSL битстрийм достъп до неактивни линии се отнася само за случаите на наличие на вече изградена инфраструктура, осигуряваща абонатен достъп;”

Предлагаме уточнението, че задължението на БТК да предоставя самостоятелно ползване на xDSL битстрийм достъп до неактивна абонатна линия ще се отнася само за случаите на наличие на вече изградена инфраструктура, осигуряваща абонатен достъп, да отпадне. Считаме, че допускане на подобно отклонение създава предпоставка за злоупотреба с права. На първо място, наличието на неактивна абонатна линия предполага изградена инфраструктура от страна на историческото предприятие, независимо, че последната не се използва. От друга гледна точка, в случай че всички абонатни линии от даден възел са неактивни, то възможно е БТК да е премахнала или да премахне с цел да не предоставя необвързан достъп, необходимите съоръжения, които осигуряват възможност за достъп до абонатните линии.

2. Съгласно т. 1.6 на Раздел В на БТК е наложено задължение, както следва:

„1.6. предоставяне на тъмно влакно за пренос (backhaul) при битстрийм достъп на ниво непосредствено след DSLAM при липса на физическа и техническа възможност за предоставяне на пряко и алтернативно трасе в подземната канална мрежа на „Българска телекомуникационна компания“ АД. „Българска телекомуникационна компания“ АД следва да определи прозрачни условия и срокове за предоставяне на тъмно влакно. Ценовите условия за достъп до тъмно влакно се определят на базата на свободно търговско договаряне;”

Съгласно § 1, т. 9 от ДР на Наредба № 1 "Пренос (backhaul) при битстрийм достъп" е услуга, даваща възможност за пренос между точки на достъп до съоръженията на предприятието, предоставящо достъпа, и точки на присъствие на предприятието, ползващо битстрийм достъп, в рамките на едно населено място." Видно от посоченото предвиденото задължение за достъп до тъмно влакно, по своята същност, се явява начин за осигуряване на услугата backhaul, а не въвеждане на допълнителна услуга. Наемането на тъмно влакно от алтернативното предприятие е именно вид способ предприятието да осигури преносен капацитет с оглед да изгради свързането до своите съоръжения, разположени извън помещенията на БТК. **Предвид изложеното, не следва ценовите условия да са предмет на свободно търговско договаряне, а да са регулирани от КРС като част от задълженията на съответния пазар.**

2. Мобилтел счита, че задължението за прозрачност при предоставяне на битстрийм достъп следва да бъде допълнено, както следва:

„Българска телекомуникационна компания“ АД се задължава да осигури ефикасен битстрийм достъп на едро, като не поставя изисквания за ползване на

допълнителни услуги или изпълнение на допълнителни условия, които не са необходими за целите на предоставяне на поискания достъп . ”

3. Считаме, че задължението за прозрачност следва да бъде допълнено, както следва:

„Определянето на други условия за предоставяне на битстрийм достъп до абонатна линия, различни от публикуваните, не трябва да ограничават развитието на конкуренцията и да създават неравнопоставеност, както и да внасят неяснота при регламентиране на условията за реализиране на необвързания достъп.”

4. КРС приема, че пазарът на предоставяне на широколентов достъп на едро на практика се ограничава до пазара на предоставянето на битстрийм достъп. БТК е единственото предприятие, което предоставя битстрийм достъп и следователно притежава 100% пазарен дял на този пазар. Предвид качеството му на фактически монополист на съответния пазар, както и високия пазарен дял на историческото предприятие на пазара на дребно на достъп до обществена телефонна мрежа (90,8%). Независимо от това КРС не е наложила на БТК задължение за Типово предложение за битстрийм достъп, както и задължение за определяне на разходоориентирани цени във основа на система за определяне на разходите.

Мобилтел счита, че предвид установените конкурентни проблеми на съответния пазар, за ефективното изпълнение на задължението за предоставяне на битстрийм достъп е необходимо налагане на задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение от предприятието със значително въздействие на пазара. Предварителното одобряване на условията за битстрийм достъп от страна на комисията са гаранция за постигане на подходящи условия за развитие на конкуренцията. Задължението за публикуване на типово предложение, заедно със задълженията за прозрачност и равнопоставеност, е подходяща и пропорционална мярка за решаване на повечето от потенциалните конкурентни проблеми, свързани с отказ от споразумение, дискриминация при ползване на информация, тактики на забавяне и обвързване и т.н. Наред с това, наличието на типово предложение ще даде възможност за предварително разглеждане на условията за осигуряване на битстрийм достъп занапред, когато за БТК е налице техническата възможност да предоставя битстрийм достъп на нива, различни от прилаганите към момента.

Цените за специфичен/битстрийм достъп, услугите, свързани с предоставяне на достъпа, не фигурират в списъка с услуги, Приложение № 1 към Системата за определяне на разходите. С Решение на КРС № 1579/27.07.2006 г. бяха изискани описание на услугите за битстрийм достъп, цени и документи, доказващи разходоориентираността на цените. Според КРС, за доказване на разходоориентираността на цените за специфичен/битстрийм достъп БТК е представила разходи, без да се позовава на резултати от Системата. Представените от БТК данни не са внесли пълна яснота за връзката между начина на калкулиране на разходите на пазарите на едро и дребно, като в заключение КРС е счела, че някои от предложените цени за услугите, чрез които се реализира битстрийм достъп, не са доказани от дружеството като разходоориентирани. Предвид изложеното считаме, че КРС следва да наложи задължение за определяне на разходоориентирани цени, които биха могли да бъдат по-ниски от определените на основа на retail minus методология.

Липсата на задължение за разходоориентираност на цените, определени въз основа на система за определяне на разходите би било предпоставка за нарастване на цените за необвързан и битстрийм достъп и за прехвърляне на вертикални предимства чрез вътрешен трансфер на разходи между услугите, предоставяни на пазарите на едро и на пазара на дребно от страна на вертикално интегрираното предприятие със значително въздействие върху пазара. Отмяната на това задължение би дала възможност на предприятието със значително въздействие върху пазара да се възползва от положението си и да предлага ценови условия за достъп до пасивна инфраструктура, които биха могли да изтласкат конкуренцията от свързаните пазари на дребно. Сравнителната практика показва, че задължение за разходоориентираност на съответния пазар са наложени във Франция, Дания, Гърция, Унгария, Люксембург, Холандия, Швеция и др.